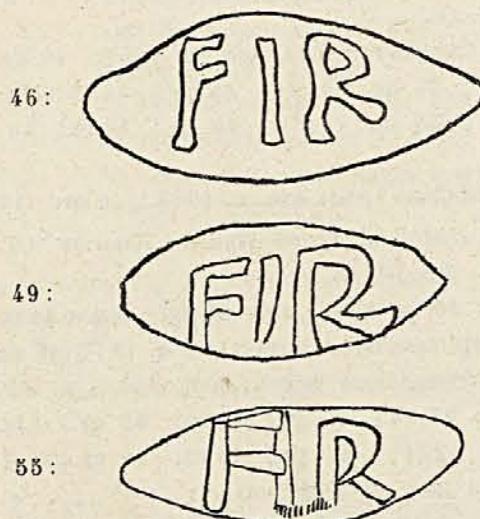

6086 VI 61. 62 [olim Velitris in museo Borgiano.]

63 complura exempla [in museo Parisino (ex museo Campanac), apud marchionem Car. Strozzi Florentinum, apud Garruccium].

1 Delfico in tabula, cf. p. 8 et 9.

2 Micali *storia* 1832 III p. 210 t. CXIII 11.

3 Descripti.

4 Ricci *agro Palmense* p. 47. Cf. Garrucci Syll. n. 945.

5—14 Descripti. 5: FIR (illidendo laesa); 7 litteris evanidis; 9: FIR; 10 suspecta est (scilicet cusionis); 12 litteris evanidis; 14: FIR.

15. 16 Descripti. 15: FIR. Lectio non satis certa est; litterae enim illidendo distortae sunt, ita ut media paene in talem a formam abierit. — 16: FIR. Male habita est, sed cum eadem plane atque n. 22 (= mus. Asc. n. 1447) mensura sint litterae eademque igitur forma fusae esse videantur, non dubito quin FIR Gabriellius recte legerit.

17 Gabrielli *Bull. dell' Inst.* 1879 p. 191.

18—25 Descripti. 24: FIR. — 25 haec FIR supersunt; utrum FIR fuerit an FIR discerni nequit.

26—28 Gabriellius epistula m. Sept. 1878.

29—31 Descripti et suspectas i. e. fortasse cudas iudicavi, maxime n. 31, quae robigine caret.

32. 33 Descripti. 32: FIR sincera esse potest; 33: FIR sincera mihi visa est.

34 Dresselius descriptit.

35—37 Descripti. 37: FIR (litteris detritis). — De Minicis *ghiande* tab. II 5, p. 202 et 204, quod exemplar ediderit, non liquet (ex hoc repetit Fabretti, Corp. Inscr. Ital. n. 2684 bis b et cum imagine in Glossario ad v. Firmum p. 483); Minicis sui musei glandem ed. libello *Le iscrizioni feriane* 1857 p. 236 n. 869; idem denique quam libello *Le monete gravi* 1868 p. 4 et imag. n. 4 exhibet, ubi fuerit non indicavit.

38 Descripti. — Ed. Rossi Scotti *Periodico di num.* III (1871) p. 149.

39 Descripti.

40—43 Descripti; in 43 (209) FIR infligendo laesa est. — Singulas ediderunt Ficoroni *Labico* 1745 p. 86 addita imagine ad p. 83 (fort. est 40); Brunati mus. Kirch. inscr. 1837 p. 45 n. XCI; Ritschl tab. VIII 9 ex Marchii delin. (haud dubie est 40); memorat Garrucci Syll. n. 945; omnes exhibit Ruggiero catal. n. 206—209, non recte his admixta n. 210, cui non FIR sed ut vid. l. ita inscriptum est et incusum quidem nuper a falsario (vide n. 732*, 1).

44 Mommsen *Bull. dell' Inst.* 1862 p. 40.

45 Descripti. FIR desecta est pone R. — Fiorelli *Catalogo* p. 44.

46—54 Descripti; 46 et 49 supra exhibui. — 47 et 52: hastae illidendo largiores factae sunt. — 48: litterae illidendo aliquantum distortae sunt. In 49 parte postica FIR incisum est, id quod ex ectypo enotavi. — 53: FIR. — Fiorelli *Catalogo* p. 44.

55 Descripti et supra exhibui. — Tres glandes [55—57] memorat Count d'Albanie, *proceedings of the soc. of ant. of London* 1864—64, ser. II vol. II p. 267.

56. 57 Descripti. — Count d'Albanie I. I.

6086 VI 58 Descripti. Fortasse lacca q. v. recens obducta est, sed inscriptio videtur esse antiqua. — Mommsenus in schedis; ed. Friederichs *Bildwerke* II p. 241 n. 1131.

59 Descripti.

60 Descripti m. Maio 1882 Heidelbergae, quo Bourguignon insigni liberalitate transmiserat.

61. 62 Catal. musei Borgiani a. 1814 ed. in *Documenti inediti dei musei d'Italia* I (1878) p. 305.

63 *Cataloghi del museo Campana* cl. II p. 5 n. 16. 26. 37. 44; 'similes': n. 39 et 44 et ut vid. 45. De earum fide quid statuamus, in medio relinquendum est. Falsae glandes in eo museo inerant non paucae (de quibus suo loco). — Tria denique exempla apud se et marchionem Car. Strozzi Florentinum extare testatur Garruccius Syll. n. 945, de quorum sinceritate non magis iudicare possum; hoc scio apud Strozzi, qui mihi a. 1877 genuinas suas benigne ostendit, inter eas me nullam vidisse FIR inscriptam.

Denique hoc FIR apud Minicum t. II n. 22, p. 202 et 213, qui explicat *ETRuria*, falsae lectioni pro FIR (similiter laesas habes supra n. 16 et n. 24) debetur et illud FIR apud Rubbium, *dizionario di ant.* 1796 s. v. *glans* (inde Minicis p. 206 FIR, sed t. II n. 79 FIR) adeo merito Rubbii eiusve typographi errore natum est. Nam apud Aldovrandium, ex quo Rubbius his verbis *Aldovrandi ne ha due coll' epigrafe a rovescio PIR* citat, hae potius 1) FIR, 2) FIR habentur. Minicus suo rursus errore in tabula pro FIR exhibuit FIR, et hoc denique FIR ex Minicio falsarius Asculanus multis exemplaribus repetit.

Interpretatio inscriptionis FIR non est satis certa; quamquam verisimile esse puto (id quod iam Delficus statuit) spectare ad Firmum oppidum, cuius nomen in nummis plane eodem compendio FIR scriptum videmus; cf. Mommsen *Münzwesen* 1860 p. 249 sq. Firmum autem, quo se receperat Pompeius Strabo, obsessum esse ab Italibus ex Appiano I 47 constat. *Firmo missa* vel similiter legendum esse coniecit Mommsenus; probabilius fortasse cum Minicio intellegentur *Firmani* funditores inter auxilia Romanorum pugnantes, sicut infra n. XVI haberit videntur *Galili*; indeque facile explicabitur, quod haec glans apud Asculum et Corropolim reperiri solet. [Cum constet glandes inscriptas FIR inventas esse et ad Corropolim et ad Asculum, recte inde colligetur eiusmodi glandes non omnes inter ipsam obsidionem fusas esse, sed partem certe allatam cum reliquo apparatu bellico paratam alibi. Quam ob rem non abhorret a specie veri Strabonem soluta obsidione Firmana in Picenum adportavisse glandes fusas Firmi iisque usum esse ad Corropolim Asculumque. Sane opponi potest, quod similiter inscriptae adhuc nullae prodierunt ad ipsum oppidum Firmum; sed ut inveniantur vel non inveniantur, magna ex parte a fortuitis pendet, denique obsidio illa fieri potest ut brevissima fuerit. Similiter defendi potest quod glans sic inscripta reperta esse dicitur ad Labicos, quamquam singularibus eius generis inventis parum tribuendum esse omnino verum est. T.H.M.] — Ficoronianam interpretationem *firmiter* satis erit commemorasse; Bergiana autem (*Schl.* p. 93) *fir* esse vocabulum priscum Latinum sermone militari servatum significans ignem et h. l. ipsam glandem, nititur cum conjectura admodum incerta (*fir* = πῦρ, servatum in *exfir* et *mamphur* ap. Fest. p. 79 et epit. p. 132, = *pir* in tab. Iguv. et in glandibus), tum inscriptionibus glandium falsis (*PIR*, *FVL* = 'fulmen i. e. glans', *FVL* quo cum πῦρ Simonidis contulit Bergkius). Suo loco enim demonstrabitur, glandium CLXXXIII aut (si inscriptione carentem n. 145 exceptis) CLXXXIII a Bergio editarum glandes numero CLXXXI a falsario Asculano nuper inscriptas esse, duas solas (n. 143 et 144 Wittgensteinianas) genuinas esse sed male a Bergio lectas vel explicatas; nam n. 143 potius *κεραυνός* legenda est et n. 144 non 'kriechendes Insect?' sed fulmen exhibet.

VII [vol. I n. 652] Ad hanc quoque pertinent quae de loco, ubi reperta sit glans n. VI, MINICIVS testatur (cf. supra).

1 [Firmi apud De Minicis, nunc Perusiae apud comitem Rossi Scotti, ubi vidi.]

2 [Bononiae apud Ulyssem Aldrovandi].

3 Asculi rep. [a. 1874 empta ab museo Ascul. n. 1730]. Pendet 50 gr.